

Uspehi ne izostanejo, in posledica bode, da bode to agitacijsko društvo polagoma propadlo. Pot iz višave gre v nižavo, od osemdesettisoč udov jih je letos že lepo številce manj in drugo leto se to število padlih udov podvoji, potroji. Kdor ni vreden, da biva med nami, naj odide, naj ne trka proseče in milostno na vrata. Kdor ima jasno čelo, ne bode našel obličja s krinko; tako ne bode tudi Mohorjeva družba razširjala med našimi ljudmi več agitacijskih brošur, temveč bo raje izginila.

Ne rabimo ljudi, ki jim ni do resnega dela, temveč le do razpora!

In tako gremo med narod, da povemo, kdo je kača, ki bi rada sesala na prsih domovine, ki bi rada opustošila še tiste hramove, katere hranimo, in branimo z največjim spoštovanjem, z največjo ljubeznijo.

DNEVNI PREGLED.

Opozorjamo na naš uvodnik, ki je nadaljevanje govora posl. Klofača. Te dni so se nemški listi zopet posvetili našim domačim vprašanjem. »Tagblatt« je zopet pisal o trilateralizmu. »Tagespost« je prinesla od Dobernigga članek, ki kaže na avstrijske težave, namreč na težave, kako rešiti nemško politiko v Avstriji. Na vse to je posl. Klofač s svojim odgovorom že naprej odgovoril. Kar velja za Čelce, velja tudi za nas.

Rekurirajo! Čudni ljudje so ti Slomškarji. Pa predzri so tudi, ker vedo, da zakoni in pravica za napredno učiteljstvo ne veljajo. Zato rekurirajo proti izidu volitev v c. kr. mestni šolski svet, ko dobro vedo, da se od strani naprednega učiteljstva ni kršil zakon. Naj le rekurirajo, saj je tudi naprednemu učiteljstvu odprta pot na upravno sodišče.

Volitve v delavsko zavarovalnico zoper nezgode v Trstu se vrše v petek, dne 20. decembra. V zadnji uri nujno pozivljamo vse interese, ki glasovnic navzlic pismenemu pozivu še niso doposlali, da jih takoj dopošljejo. Neodpusten greh zakrivi, kdor pri teh socialno in narodno važnih volitvah ne stori svoje dolžnosti. Pravilno podpisane glasovnice naj se pošljejo na naslov: Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani.

Župnik Ivan Jelenc na Ledini, obsojen zaradi razžaljenja Ciril - Metodove družbe. Kakor smo že poročali, je bil pred sodiščem v Idriji obsojen župnik na Ledini, Ivan Jelenc, zaradi razžaljenja Ciril - Metodove družbe, odnosno tamošnjih Ciril - Metodovih podružnic, katera žalitev se je izvršila na prižnici, na 300 kron globe ali en mesec zavora in v povračilo stroškov. Danes se je vršila pred tukajšnjim deželnim vzklonim sodiščem tozadevna vzklona obravnava. Senat je vzklon zavrnil in potrdil obsodbo idrijskega sodišča. No, kako je kaj, Jelenc?

Ljudsko šolstvo. Imenovani so: Karol Hude (nadučitelj), Stari trg pri Poljanah; Frančiška Čerov, Sv. Križ pri Kostanjevici; Anton Lovše, Podgrad; Martin Sterk, Radeče pri Zidanem mostu; Julija Kramar, Stopiče; Josipina Jager, Čatež; Alfonz Završnik, Cerklje; Alojzija Mavrin je prestavljena v Dobrnič; stalno se upokoji Olga Sivic, M. Jaklič pride kot nadučitelj v Reichenau. Ustanovi se enorazrednica v Hotavljah. Razširi se ljudska šola v Preserlu na tri razrede, v Velikih Laščah na pet razredov, poseben oddelek na ljudski šoli v Trebelnem. Leopoldina Philippa šolsko ustanovo dobi J. Simončič na šoli v Erzelju.

Pomaknitev učiteljev v višje razrede. Iz II. plačilnega razreda se pomaknejo v I. plačilni razred: Neža Miklavčič, Mihael Kabaj, Matija Kranland, Jožef Petrič, Mihaela Huth-Rasinger, Ivan Jeglič, Ivan Bojce, Anton Levstek, Ivan Likar. — Iz III. plačilnega razreda se pomaknejo v II. razred: Luka Albrecht, Karol Piki, Ernestina Rekar, Jakob Slopar, Julij Slovšak, Marija Baudek, Franc Potokar, Anton Smerdelj, Jožef Samide, Franc Jordan, Alojz Gorjup, Ivan Baraga, Ivan Stupica, Franc Jaklič, Franc Čuk, Frančiška Pogačnik, Mat. Primosch, Viljem Tschinkel, Jožef Tratar. — Iz IV. plačilnega razreda se pomaknejo v III. razred: Jožef Polanec, Franc Jurjevčič, Ivana Premelč, Ivan Rigler, Marija Zagorjan, Marija Jelenc, Stefanija Knafelc - Pečar, Franc Flere, Marija Jurjevčič, Ivana Orel, Alojzija Trost, Viktor Mihelič, Emilija Rojc, Karol Gruden, Frančiška Čerov, Marija Kalin, Franc Kermelj.

Vrnitev.

Dramatska slika v enem dejanju.

Osebe: Vladimir, mlad doktor. Stane, njegov prijatelj. Mila.

Prizorišče: Lično opremljena soba. Popoldansko solnce svetli skozi napol zastrto okno. Pri mizi sedita Vladimir in Stane.

I. prizor.

Vladimir in Stane.

Vladimir: Da, vidiš prijatelj, vrnil sem se srečno promoviran mlad doktorček. Ves ta čas me ni bilo ne enkrat domov — zdaj gledam ta košček zemlje, kjer naj bi živel in močno mi je ...

Stane: Kako si čuden, kaj ni najlepše doma?

Vladimir: Pojdi, pojdi in zapoj mi navsezadnje še tisto: Ljubo doma, kdor ga ima. Kaj mi je dal dom in kaj mi je dala tujina? Ne razumem Vas, ki ste ostali doma, da ste še vedno tako rodoljubnih nazorov — ajdite k vragu. (Vstane in gre po sobi gor in dol. Ustavi se pred Stanetom, potreplje ga po rami in pravi.) Fant, ti bi moral biti v svetu, potem bi videl, kaj se pravi živeti. Kaj imate tukaj? — Nič. Ti odkimavaš z glavo — seveda, ko ne veš, kako je drugje. Videl in užil nisi še nič drugega. (Preteguje se ravno v solnčnih žarkih). Slabi dnevi gredo v deželo.

Stane: Kako si se premenil Vlado. Tak fant si odšel študirat, take nade smo stavili nate — a zdaj! Uboga domovina, ki imaš take sinove!

Anton Knap, Antonija Albrecht, Klotilda Kunacz, Pavla Potočnik, Marija Habe, Ljudmila Vuga - Kocafura, Ivan Žagar, Ivan Petschauer, Bog. Govekar, Egidij Schiffer, Karolina Trost-Lenček, Jožef Pleničar, Ana Grebenc, Jožef Pečnik, Alojz Liliija, Marija Remžgar, Alojz Marok, Justina Modic, Vida Šorn, Ida Popler, Adela Golob, Marija Brolih, Marta Andoljšek, Gabriela Šimenc, Sepaher.

Rešilo talijo v znesku 52 K 50 vin. je dobil Franc Kuralt iz Mavčič, ker je rešil z lastno smrtno nevarnostjo iz vode Franca Bohinca. Samomori srbskih častnikov. Te dni se je ustrelil kavalerski desetinik Boža Božičević, ker ni bil poslan v prve boje vrste. V Valjevu se je ustrelil rezervni kavalerski častnik Miloš N. Hristić, ki je bil zelo nervozen in ki je menil, da ne more popolnoma zadostiti vojaškim dolžnostim.

Splitski župan v kazenski preiskavi. Kakor »Splitska Sloboda« poroča, se je uvela kazenska preiskava proti bivšemu županu Splita, Vinkotu Kataliniču, ki je pri izjavi simpatij balkanskim narodom končal svoj govor z balkona mestne hiše z naslednjimi besedami: »Upam, da bodo srbski junaki osvobodili tudi nas.« Priče, ki jih je navedel Katalinič, izpovedo, da ni rabil teh besed.

Povratek Starosrbov v domovino. Kakor »Tribuna« poroča, se Starosrbji, ki so se vsled krutosti Turkov in Arnavtov izselili z Stare Srbije v Ameriko, vračajo nazaj v svojo staro domovino. Predvčerajšnjem se je vrnilo iz Amerike 36 rodbin.

Predzren rop v vlaku. Delavec Mihael Mokri in njegova žena sta si v teku let prihranila po neumornem delu 1600 K. Poleg tega sta bila tudi zavarovana na življenje in sicer s 400 kronami. V teh dneh sta se peljala v vlaku iz Trebišovic v Nepal, da bi tam naložila denar. Med vožnjo je vstopil v vlak mlad mož, ki se je začel z njima pogovarjati. — Tu so nenadoma Mokri in njegova žena in majhna njihova hči omamljeni z neko stvarjo zaspali. Žena je imela potem, ko se je zbudila raztrgano jopico, kjer je imela denar. Denar ji je bil vzet. Policija pridno zasleduje roparja.

Baronica Suttnerjeva v Ameriki. Prva ženska propagatorica miru v Evropi in avtorica mnogih literarnih del proti vojni baronica Suttnerjeva se nahaja sedaj v Ameriki. New - Yorkska mirovna družba je priredila nji na čast v hotelu Astor slavnostno gostijo. Pri gostiji sta znani milijonar Andrew Carnegie in prezident Nikolaj Butler z univerze Columbia z daljšim govorom pozdravila baronico Suttnerjevo.

Grozna tragedija poštarjeve rodbine. Grozna rodbinska drama se je odigrala te dni v Sedelnici pri Priboru v rodbini poštarja Hartla. Poštar je bil v zadnjem času suspendiran in pri reviziji, ki se je vršila v teh dneh, se je dogladno, da je bilo na poštnem uradu več nerednosti, tako da se je poštarju grozilo, da bo iz službe odpuščen. Nesrečnež je zato sklenil, da zapusti s celo svojo rodbino ta svet. Preteklo sredo je zgodaj jutraj sprožil iz ostro nabitega samokresa več strelav na svoje otroke. Najprej je ustrelil triletno hčerko Jožefo v levo senco, tako da je bil ubogi otrok takoj mrtev. Ravno na tak način je ustrelil svojo 7letno hčerko Marijo, ki je bila tudi na mestu mrtva. Nato je nastavljal 9letnemu sinu Francu samokres na desno senco in je izprožil tretjič. Otroci je bil smrtno nevarno ranjen, vendar doslej še ni umrl. Nato je streljal na svojo ženo Marijo Hartlovo in jo je smrtno nevarno ranil. Nato je obrnil Hartl samokres proti sebi in je izprožil dva strela, enega v levo senco in ko ni smrt takoj sledila, še drugega na levo stran prsi k srcu. Vsi trije so ostali pri zavesti in so jih odpeljali v bolnišnico v Novi Jičini. Rane vseh treh so tako težke, da dvomijo, da ostanejo pri življenju.

Požar v tovarni. V Hoteboru je zgorela v noči 13. decembra tovarna praške firme Fische in Klein. Škoda je krita z zavarovalnino.

Avtomobilska nezgoda nadvojvode. Nadvojvoda Jožef se je odpeljal v soboto jutraj v avtomobilu na inspekcijo v Orkenyi. Ko je avtomobil drčal po sorokarski cesti, sta se splašila konja, nasproti gredočega voza vsled luči reflektorjev avtomobila in sta drla proti avtomobilu. Šofer je zavozil avtomobil na stran, toda na gladki poti je prišel avtomobil v tračnice električne cestne železnice ravno, ko je pridrdral nasproti voz električne železnice. Voz

se je v poslednjem trenutku ustavil. Avtomobil je bil sicer poškodovan, vendar se je lahko vozilo naprej. Nadvojvodi, kakor tudi drugim osebam v avtomobilu se ni pripetila nobena nesreča.

Banket na čast nositeljev Noblove nagrade. V Stockholmu je bila 11. t. m. razdelitev Noblove nagrade, ki je bila razdeljena med Grignarda iz Nancyja in Sabatiera iz Toulouise za kemijo, Carrela iz New-Yorka za medicino, in Gerhartha Hauptmanna za literaturo, vsakemu po 193.000 frankov, diplomo in zlato kolajno. Po razdelitvi so priredili na čast nositeljem Noblove nagrade banket, katerega se je udeležilo 175 znanih gostov in pri katerem je švedski princ Viljem peljal Hauptmannovo soprogko mizi. Prezident akademije ved, profesor Soederbaum je napil vsem nositeljem nagrade in Hauptmann je govoril v svojem jeziku, kako izvrstno pojmuje celi nemški narod in on častno priznanje te imenitne nagrade in kaka kulturna zadeva vsega sveta sploh je ta Noblova nagrada. Nato je omenil in pohvalil dosledno in vzorno razdelitev Noblove nagrade in se je zahvalil za njo švedskemu narodu. V govoru se je dotaknil tudi ideala svetovnega miru, katerega je označil kot najboljšo izrazitev civilizirane družbe. Gerhardt Hauptmann je prišel to pot prvič na Švedsko in bo odpotoval sedaj v Italijo, kjer se bo lahko v miru posvetil svojim študijam. »Ako bi imeli Nemci Noblovo nagrado,« je rekel, »bi jo gotovo dali Strindbergu, katerega pomen je bil isti kakor za Švede tako tudi za Nemce. Ko dokonča Hauptmann svoje že pričeto dramo, se bo pečal z dramatisiranjem povesti »Gospod Arnes Schatz« od Selme Lagerlöfve.

V znamenju kulture. Razne človekoljubne ženske preiskujejo skrajno žalostne razmere po mnogih manjših mestih države New - York, kjer so zaposleni majhni otroci v tovarnah, v katerih se polnijo cinkaste puščice z raznim sadjem in živlom, da ostanejo konzervirane. Ko je v poletju doba, da je sadje zrelo in pridelki pripravljeni za konzerviranje, hodijo kompanijski agentje po vseh večjih mestih in iščejo najbolj siromašne družine z velikim številom otrok. Obljubljuje jim dobro delo, zastojno stanovanje ter dobre plače. S tem jih zvabijo v nezahvalno službo. V tako tovarno pride cela družina na delo. Šestletni otroci delajo tam do petnajst ur na dan, pa zaslužijo ves dan po 20 centov. Oče in mati zaslužita celo en dolar na dan. Nekaj poizvedovalka se je sama ponudila tovarni, da prične delati. Hotela je sama vse doživeti, kako se v njih dela z delavci. In ona pripoveduje: Tovarna je bila prav blizu železnice. Med železnico in tovarno je bil velikanški kanal, ki je razširjal smrad na vse strani. Ne daleč od kanala je bil napol podrt hlev, iz katerega je prihajal smrad. Niti za svinje ne bi bilo to stanovanje dobro. »Ker sem pa sila laha,« pripoveduje, »nekake glasove v tem hlevu, sem se približala. Šest majhnih, razcapanih otrok mi pride naproti. »Kaj pa je ta hlev?« vprašam. »To je naš dom!« odvrnejo otroci, boječi, slabi, bolester. »Pojdite k nam notri.« Šla sem. Ves ta hlev ni bil dalji kakor dvanaest čevljev, in v njem so stanovali tri družine. Prostor je bil sicer en sam, toda, kjer se je nahajala družina, je bila zabita v lesovje deska. Nekaj gnile slame leži na tleh, zarjavela peč in trije gnil, ki so služili za mize. Na stotine muh se je plazilo po otrokih, v »sobi« sami pa je vladal tak smrad, da mi je skoraj postajalo slabo. Noben mekar ne bi svojim svinjam dal tako stanovanje kot ga imajo v New - Yorku Poljaki in Italijani. Newyorški tovarnarji so se na vse načine prizadevali, da bi potlačili tako preiskavo, vendar je prišlo vse na dan.

O življenju turških vjetnikov v Josefov. Turški vojaki ne izgledajo v premenjenih uniformah v Josefov tako divje in grozno, kakor isti čas, ko so jih spravili tja. Skoro vsi, piše »Ratibor«, govorijo hrvaško ali srbsko s čudnim naglasom. Ako se katerega vpraša, kaj je, odgovori: »Turek!« ako se ga pa začne bolj podrobno izpraševati, prizna, da je Srb ali Hrvat (!). Nekateri izmed njih čisto priprosto trdijo, da so »mohamedanci.« Turških častnikov je okrog 50. Hodoijo le pobirali »komisi«, nosijo vodo in se vsako popoldne sprehajajo v gruč naših voljakov po mestu. Gospodje častniki so se v Josefov nastanili v Tržni ulici pri nekem peku in so se tam sami udomačili kakor doma. Po dnevi navadno spijo, na noč pa prilezejo iz

hiše kakor stenice presedajo celo noč po kavarnah in gostilnah in se proketo malo zmenijo za koran, ki jih uči, da ne smejo piti vino. Edini hodža Aris (mohamedanski duhovnik) je ohranil svoj značaj. 65 let mu je, star je in nekoliko poševnih oči na blestem obrazu. Obe roki neprenehoma skriva v žepih dolge sukneje. Ne mara za družbo in za ljudi. Ako ravno mu ni potreba, ne gre nikamor, sedi cele dneve pri oknu svojega stanovanja in pridno čita. Ako ga kdo v Josefov pozove na kosilo, ga nezaupljivo premeri z očmi od glave do pet in se šele potem odzove vabilu. Pri kosilu ali pri večerji mu postane jezik potem bolj gibčen. Ne razumejo ga sicer ne, toda čutiti se da to lahko. Njegovo oblačno čelo se počasi razjasni, vendar se kmalu zopet nabere v dolge gube. Pogosto zdihuje. Ako imate srečo, vas obdari s turškim denarjem — za spomin. Ako mu kdo ponuja denar, ga ne vzame. Prebivalstvo v Josefov je napram Turkom jako prijazno. »Marsikateri izmed njih se bo rad spominjal Josefova!« piše »Ratibor.«

Tisoči brez dela. Iz Pittsburga se poroča, da je zaradi štrajka železniških uslužbencev »Homestead Steel Works« nad 20.000 delavcev v bližini Pittsburga brez dela. V glavnem stanu štrajkarjev so mnenja, da se bodoje kompanije pogovarjale z zastopniki delavcev glede pogojev.

Preprečena zvijača. V jasno razsvetljenem salonu pri prijatelju sedi animirana družba in med njo »ljubezen« gospodične Roze, poročnik Plamenček. Zabava se je prekinila, ko je vstopil gospod ravnatelj. Ta je privedel s seboj svojega malega sina Ivana, brata Rosinega in ga držal za roko. »Le pomislite,« pojasnjuje gospod ravnatelj, »kaj je hotel ta falot napraviti! Ravno kar sem ga zasačil, ko je hotel ugasniti plin. Kmalu bi bili vsi v egiptovski temi! Na prošnjo se je malemu Ivanu seveda odpustilo to, s palico kaznjivo dejanje. Za kazen pa je moral iti takoj v posteljo. Predno je šel v spalnico, se je Ivanček približal svoji sestri, dal ji je dvajsetico in rekel: »Tu imaš Roza, to dvajsetico, vzemi jo nazaj, saj danes se ne da tako in tako ničesar delati.« Zaljubljenca vsled strahu nista mogla priti k sapi.

Ljubljana.

— **Obravnava proti konfiskacijam našega lista** se vrši danes ob četrta na 5 popoldne pri deželnem sodišču.

— **Konference na grabenski šoli.** V petek sta imela tajne pomenke v uradni pisarni pri J. N. Jegliču viški Ravnikar in šišenski Lavtižar; v soboto je pa prišel na pomoč še dobrepoljski Jaklič. To je naravnost nedopustno, da izkorišča Janez Nepomuk Jeglič uradno pisarno v strankarske namene! Kje so šolska oblastva?

— **Petindvajsetletnica zadruge mesarjev.** Zaradi pomankanja prostora nismo mogli večeraj prinesiti sledečega poročila o petindvajsetletnici zadruge mesarjev, ki se je vršila v nedeljo popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«. Slavnostno zborovanje je otvoril predsednik zadruge mesarjev g. Kozak. Pozdravil je vse navzoče, ki so se udeležili slavlja zadruge, nakar je sledila kratka slika razvoja zadruge. Ta se je ustanovila 15. decembra 1887. Vseh članov je bilo takrat 40 pod načelnikom Franom Štrukljem. Vsi, ki so bili takrat v načelnstvu, so danes že v grobu. Navzoči se dvignejo s svojih sedežev v znak spoštovanja spomina umrlih delavcev v zadrugi. Nato je pozdravil g. Kozak, načelnik zadruge, podžupana g. dr. Trillerja, g. Ivana Kneza, predsednika trgovske in obrtniške zbornice, nadkomisarja Semena, magistratnega ravnatelja Šeška, deželnega poslanca Ribnikarja, župana iz Spodnje Šiške Seidla, in odbornika trgovske in obrtniške zbornice g. Schreyja. Kot prvi načelnik zadruge je deloval pokojni g. Štrukelj do leta 1888. Za njim je prišel kot načelnik g. Kopač, ki je deloval v zadrugi do leta 1892. Do leta 1896 je bil načelnik zadruge g. Černe in od onega časa sem vodi zadrugo g. Kozak. Kar se tiče gnotnega stanja zadruge, je znašalo zadružno premoženje 3106 K 44 v. leta 1896. V letu 1911 pa 6123 K 16 vin. S tega se vidi velik napredek zadruge tekom let. Zadruga je v dobrodelen namen znižala vajencem vpisnino na 5 K in oprostinost na 10 K. V času petindvajsetletnice je zadruga deset vajencev oprostila in dala tem v darilo 20 K na hranilnici.

Stane: (sede) A zakaj mi ne govoriš lepo. Tako hladan si za vse naše ideje, katerim sem jaz toliko časa živel. No, to te bo Mala lepo pogledala.

Vladimir: (začuden in obenem ironično.) Mila?

Stane: — A kaj ti je?

Vladimir: — Nič, nič. — Hm, poslušaj, tam zunaj tam se pravi živeti. Tam bi moral ti biti, tudi tebi bi se izpremenilo. Mislil sem, da mi ne bo zašlo solnce sreče nikdar. Zvrhana se ti ponuja skleda življenja. Ti samo grabiš, grabiš z obema rokama.

Stane: — Ne bi me. Jaz bi se učil tam živeti, da bi potem koristil narodu.

Vladimir: — Ha, ha, ti idealen človek ti! A poslušaj dalje. Tam imam — — tudi — — nevesto.

Stane: Nevesto? Nevesto!

Vladimir: Da, vidiš, že pride tako. Človek ravno v tistih letih gori. Mlad je in vroče raven in dekle je mlado in strastno. — Da, a vrhutega je pametno in — — bogato.

Stane: Torej radi denarja.

Vladimir: — Tudi. A jo ljubim, je krasno dekle in ne neumno.

Stane: — In Mila?

Vladimir: — Vidiš, te bi se rad iznebil. Sama pride k meni in ne bil bi rad sam z njo. Hudo bi mi bilo. Saj veš, ženske saženo jok in krik in pri teh solzah je človek tako mehak.

Stane: — (ogorčen.) In zato bi ti bil jaz dober?

Vladimir: — Ne, oprosti prijatelj.

Stane: — Nesramen človek si. — (Dalje.)

njimi so bile študentke z univerze, iz srednjih šol, učiteljice, meščanske in tudi priproste Bolgarke. Bile so v starosti od 18 let naprej. Puštile so domačo udobnost in so stregle in delale s pravo potrpežljivostjo in vztrajnostjo. Jedle so z nami črno in so spale na trdih posteljah — ako je bilo treba — tudi na pregrnjenih deskah, pogosto — če ni bilo dovolj prostora — celo dve skupaj. Nikdar se ni pojavila kaka nevolja ali pritožba. Vse je bilo dobro — z vsem so bile zadovoljne — z njih lic pa je sijala sveta zavest, da izpolnjujejo dolžnost do domovine — da, bile so ponosne na to, da strežejo junakom, ki so bili ranjeni v boju za dom.

Take so bile razmere v bolnici. Tu je bilo prijetno živeti in delati. Midva sama sva se pri tem navadila skromnosti in zadovoljnosti. Imela sva zase svojo sobo z dvema posteljama in s preprosto najpotrebnejšo opremo.

Kmalu pa sva se seznanila tudi z ljudmi izven bolnice. O tem drugič.

Nainovejša telefonska in brzojavna poročila.

Afera Prochazka.

STRAHOVITA BLAMAZA DUNAJSKEGA IN BUDIMPEŠTANSKEGA ČASOPISJA.

Dunaj, 16. decembra. Zunanje ministrstvo je izdalo sledeči oficijalni komuniké o misiji konzula Edla v Prizrenu: Preiskava, katero je odredilo tukajšnje c. kr. zunanje ministrstvo v zadevi afera Prochazka s tem, da je poslalo na lice mesta svojega posebnega delegata, da natančno preišče vso zadevo, se je radi velike oddaljenosti in radi vojne situacije, ki vlada v dotičnih krajih, precej zavlekla. Sedaj je končana. Na podlagi podatkov odposlanca c. kr. zunanjega ministrstva konzula Edla, se je izkazalo, da so bile vse vesti, ki so krožile po časopisju, glasom katerih so Srbi z našim konzulom Prochazko v Prizrenu ravnali kot z naravnim vjetnikom, oziroma ga celo oskrnili in mučili, kot popolnoma neresnične brez vsake podlage. Tudi svoječasno od srbske vlade vložen pritožba in prošnja, naj Avstrija odpokliče svojega zastopnika iz Prizrena, ker se je baje za časa vhoda srbske armade v Prizren, streljalo iz avstrijskega konzulata na srbske vojaške, je brez podlage, ker so se izkazale vesti kot neresnične. Pregreški, katere je zakrivila srbska armada napram našemu konzulatu in konzularnemu osebju, so zelo malenkostni. Srbska armada se je samo parkrat pregrešila proti mednarodnemu pravu. Naše zunanje ministrstvo bo srbsko vlado o teh prestopkih takoj obvestilo in upa, da Srbija ne bo odrekla zadoščenja in to tembolj, ker je šla našemu delegatu konzulu Edlu skoziinskoz na roko.

GROF STURGH O AFERI PROCHAZKA.

Dunaj, 16. decembra. Ministrski predsednik grof Stürgkh bo na interpelacijo poslanca dr. Langenhana radi afera Prochazka odgovoril na jutrišnji seji poslanske zbornice.

Londonski dnevi.

MIROVNA KONFERENCA.

London, 16. decembra. Današnja otvoritvena seja mirovne konference v Londonu ni vzbudila onega zanimanja v javnosti, kakor se je pričakovalo. Na ulici pred palačo Saint James se je zbrala samo množica žurnalistov in nekaj radovednežev. Policija je izdala najstrožje odredbe, da ja nihče ne more priti v palačo. Straža pred palačo je pomnožena. Najprej so vstopili v palačo turški delegati, za njimi Srbi, Črnogorci in Bulgari in konečno Grki.

London, 16. decembra. Otvoritvena seja, ki je imela predvsem le formalni značaj in kateri je prisostvoval tudi zunanji minister sir Grey, je bila zaključena ob treh popoldne. Prihodnja seja se vrši jutri ob 11. uri popoldne.

London, 16. decembra. Kakor se zatrjuje, stavijo delegati Bolgarske, Srbije, Črne gore in Grške te-le zahteve: 1. Turčija odstopi zaveznikom Makedonijo in Epir; 2. Turčija izroči zaveznikom Odrin, Skader in Janino z vso k tem trdnjavam spadajočo okolico; 3. Turčija odstopi Trakijo do proge Midija-Enos, inkluzivno Lule Burgasa in Lozengrada; 4. Turčija izroči zaveznikom Kretu in Egejske otoke; 5. Turčija dovoli za Srednjo Albanijo avtonomijo pod mohamedanskim guvernerjem, ki pa bo neodvisen od Turčije in 6. Turčija pripusti aneksijo severne in južne Albanije od Srbije, oziroma Grške.

PROFESOR MASARYK V BELGRADU.

Belgrad, 16. decembra. Profesor Masaryk ki je pred svojim odhodom z Dunaja konferiral z ministrom Berchtoldom, je dospel zopet semkaj in je včeraj dalje časa konferiral z ministrskim predsednikom Pašičem. Profesor Masaryk je izjavil, da je trdno prepričan, da se bo avstrijsko-srbski spor rešil mirnim potom. Včeraj je prispel semkaj tudi poslanec dr. Trešić-Pavičić.

NOVI SRBSKI POSLANIK NA DUNAJU.

Belgrad, 16. decembra. Novi srbski poslanik na dunajskem dvoru Jovanović je odpotoval danes na Dunaj, da nastopi svoje mesto.

SULTANOVE BESEDE TURŠKIM DELEGATOM PRED ODHODOM.

Pariz, 16. decembra. »Matin« poroča, da se je sultan od turških delegatov pred odhodom poslovil s sledečimi besedami: »V vseh rečeh lahko ponuščate, samo Drinopolje.

POMORSKA BITKA MED GRKI IN TURKI.

Carigrad, 16. decembra. Vest, da se je vršila pred Dardanelami pomorska bitka med grškim in turškim brodomjem, se potrjuje. Turška poročila pravijo, da je zmagalo turško brodomje.

SANITETNE MISIJE NA BOLGARSKEM.

Sofija, 16. decembra. Ker je večinoma bolgarskih ranjencev že ozdravilo, zapuste te dni tujezemske sanitetne misije Bolgarsko. Avstrijski Rdeči Križ odpotuje 22. t. m., obe francoski ekspediciji 25. t. m. Ogrska in vse štiri ekspedicije ostanejo najbrže še do Novega leta na Bolgarskem.

AVSTRIJSKA POSLANSKA ZBORNICA.

Dunaj, 16. decembra. V proračunskem odseku slovenski klerikalci nadaljujejo z obstrukcijo. Govori poslanec Gostinčar, ki namerava vzdržati celo noč. Vlade stranke hočejo na vsak način streti obstrukcijo in hočejo vsirati do 11. ure dopoldne. V postranskih lokalih so pripravljene postelje za poslance.

Izkaz daril za „Rdeči križ balkanskih držav“.

Josip Vrhunc, gostilničar, Bled, poslal 3 K 40 v, Božo Račič, nadučitelj, Kal, nabral v veselju družbi pri g. Knezu K 11, dr. B. Žitek, okrožni zdravnik v Idriji poslal zbirko idrijskih Čitalničarjev K 24, Emica Mohoričeva, Ptui, poslala za izgubljeni stav g. Čuša in g. Segar K 20, Franjo Šusteršič, sv. Jakob v Rožu poslal nabrano K 42, L. Viher, nadučitelj, Št. Janž, nabral pri št. janžkih Slovencih K 9,70, Frank Sakser, New York, poslal v Ameriki nabrano K 600, uredništvo »Slovenskega Naroda« K 80, skupaj K 42,382,19.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 18— Četrta leta . . . K 450
Pol leta . . . K 9— En mesec . . . K 150

V upravnistvu prejeman na mesec K 120.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 20— Četrta leta . . . K 5—
Pol leta . . . K 10— En mesec . . . K 179
Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziroma na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravištvu „DNEVA“.

Mali oglasi.

Meblovana soba s posebnim vhomom se ceno odda. Vpraša se Emonska cesta št. 2.

Ugodna prilika! Pristne perzijske preproge, vseh velikosti, primerne kot božično ali novoletno darilo so po jako nizkih cenah na prodaj pri špedicijski in komisijski del. družbi »Balkan« v Ljubljani, Dunajska cesta 33. (Telefon št. 100.)

Brzojavka.

V italijanski kuhinji

hotela pri Maliču nasproti glavne pošte se dobe vsak dan asortirane morske ribe. Vina samo iz najboljših kleti in sicer: brionska, porenška iz agrarnega zavoda. Opolo-vino po 72 v liter za družine na dom postavljeno itd.

! Pozor trgovci !

Od danes naprej se prodaja galanterijsko blago in pletenine iz konkurzne mase Ludovika Dolenca, v Prešernovi ulici pod tovarniško ceno.

Del. glavica:

K 8,000.000. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.**

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

**Ozirajte se na tvrdke,
ki oglašajo v „Dnevu“.**

!! Sijajna zmaga !!

v damskih raglanih.

Ravnokar dospelo čez 2000 komadov 135 cm dolgih od 20 K naprej, kateri so stali preje od 40—60 K.

Istotako znižane cene za gospode raglanov, zimskih sukenj in oblek.

„Angleško skladišče oblek“

O Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

St. 919/pr.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat daje v smislu razpisa c. kr. deželnega predsedstva z dne 14. t. m. št. 3905/pr. občinstvu nastopno na znanje:

Vse železniške proge so zasedle vojaške straže.

Le-te imajo povelje, da ustavijo in aretujejo vsakogar, kdor bi se potikal v bližini železniške proge, odnosno po njej hodil, ne da bi se zamogel zadostno izkazati, ter da rabiyo orožje proti vsakomur, ki bi v svrhu preprečenja aretacije hotel pobegniti, odnosno ne bi obstal na prvi poziv: „Halt! wer da?“.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 14. decembra 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Redka prilika!

Vsled prestoječe inventure izključim nekatere spodaj omenjene predmete

z 25% popusta

od stalne cene in sicer od danes naprej:

Bluze iz volne, batista, čipkaste in svilnate. —
Hišne halie iz barheta, batista in volne. —
Spodnja krila iz listra, klota in svile. —
Pletene jopice in še nekaj kožuhovine.

Modna trgovina P. MAGDIČ

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa konec leta 1911: 614*5 milijonov kron.

Stanje hranilnih vlog nad 42.000.000 K. Rezervni zaklad nad 1.300.000 K

Sprejema vloge vsak delavnik. Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. Obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka. — Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo.

Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada.

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vložnega denarja.

Posoja na zemljišča in poslopja proti 5% obrestim in najmanj 1/2% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Rez. fond nad

K 800.000.

4 1/2 %